

מי שהיה פרק תשיעי פסחים

לב א מ"י פ"ד מהל' פסולי הדין
הלכה ה'
לב ב מ"י פ"ד מהל' ק"פ
הלכה ד:

מוסף רש"י

הפריש שתי הטאות לאחריהן. שם תאבד האחת יתכפר חטאתה, והשני רבי מודה דיתכפר בחטאת מהם והשני תרעה, דין חטאת שנתכפרו בחטאת מהם אלף ע"י ידו, שאלה ודמיו, אלף בהן ללא נדחו מעולם, לא, דהכי הו' הלכה למשה מסיני, דכל דין חטאות המתות הלכה למשה מסיני צמט' תמורה (מנחות פ. מכת"י).

כדרכי אושעיא דאמר הפריש שתי הטאות לאחריהן כו'. מה שפרש"י דהוה מני לאקשווי והא לא אבד הוא אלף לאקשי' קושיא אחריתי לא נהירא דאין זה סוגיית הגמרא דאמאי דפרין שמואל רועה בצבודה היכי משכחת לה לא משני מידי במאי דקאמר כד' אושעיא ונראה לר"י דרבי אושעיא דקאמר השני תרעה בכל ענין קאמר ואפי' אבדה אחר כך דלא דמיא לשאר אבודין דמתין לרבי דשאר אבודין תחלת הפרשתן להקרבנה וכשאלו נדחו מהקרבנה ודין הוא שימותו אלף מפרש"י ב' חטאות לאחריהן דתחלת הפרשתן לדחו כמו שרועה בלא אבדה הכי נמי בצבדה אי נמי איכא למימר דאפילו לא אבדה חשיב כאבדה הואיל וכשמפרישה לא חזיא להקרבנה חשיב לה אבודה ולא דמיא לאבדות לילה דהתם לא נדחת בשעה הראוי' להקרבנה והו' כאלו כל שעה ראוי' להקרבנה אלף הכא איכא חזק ודאי דלא קרבנה.

הפריש שתי הטאות לאחריהן. קשה לרבי"א היכי דמי אי דאמר הרי זו טהאת וחזר ואמר הרי זו טהאת אין קדושה חל על השני דאין אדם מביא שתי טהאות על טהא אחד ואי דאמר הרי אלו צהמות חטאות דאמר רבה בני שהו'איהו (עירובין ד' ג.) כל שאינו צוה אחר זה אפי' צבת אחת אינו ואפי' אחת מהן לא קדשה וע"כ אית לן למימר כגון שאמר אחת מהן תהא טהאת והאחרת לאחריה וקשה לן בשלא נאבדה החטאת אחת אמאי שני' תרע' והא לא הוקדשה אלף לאחריהן החטאת דהיינו אס' תאבד אלף אס' לא נאבדה לא נתקדשה ונראה לר"י דרועה: **אלף שמואל בר' שמעון סביר' ליה.** פרש"י דאי כרבי מאי סימנא דנקיט שמואל הלא אף הרועה בחטאת בפסח קריבה שלמים ולא נהירא לר"י דמאי קאמר הא בצבודה לא משכחת לרבי דרועה דבהפריש שתי טהאות לאחריהן פירש רש"י גופיה דלאו אבד הוא ומיכו לפירוש ר"י דפירש דר' אושעיא מייירי אפי' בצבודה אמי שפיר ונראה לר"י דכר' שמעון נמי לא מתוקם אלף בצבודין דאס' לא כן מיקשי דנאבד קודם חלות ונמצא קודם חלות בפסח רועה ואבדות לילה דלאו אבדה (היא) בפסח קודם חלות מתה לרבי שמעון ואע"ג דלרבי שמעון אית ליה לקמן (ד' טז.) בעלי חיים אינן נדחין וסבירא ליה בפסח [דמית] אחר חלות קרב שלמים אע"פ שנדחה שמואל לא קסבר לה בהא כר' שמעון ורש"י מפרש דהא דשנינו כי קאמר שמואל בצבודין דחזוין לא אמר שניא דחיקא הוא והשתא דמשני סבר לה כרבי שמעון מתוך מילתיה דשמואל כמשמעות הראשון דמייירי זין בצבודין זין דחזוין והשתא לא מני שמואל סבר כרבי דאס' כן קשיא חטאת שעברה שנתה והפריש שתי טהאות לאחריהן דלרבי לאו למיתה אולי ובפסח קריבה שלמים הלכך מוקי לה כרבי שמעון דאמר בכל חמש חטאות דלמיתה אולי בכל ענין ואילו בפסח קרבי שלמים ואע"ג דנאבד קודם חלות בפסח רועה לשמואל דהא קמני לה בהדיא במתני' מיהו חד זד בצבד קרב שלמים כגון נמצא אחר חלות וה"ק בכל ענין שצחטאת מתה איכא זד דבפסח קרב שלמים וקא משמע לן לאפקוקי מדרבי יוחנן דבע"א לא הוה קמשמע לן מידי דבענייני אחרים מיתנו או במשנה או בצרייתא דקרב שלמים ואין ר"י יודע מנא ליה לגמרא דלר' שמעון חמש חטאות מתות בכל ענין ויש לדקדק מדקמני בפרק שני דתמורה (ד' טו.) רבי שמעון אומר חמש חטאות מתות וכל חטאת תמורת חטאת כו' ולא מפליג דמפליג בריש וכל חטאת (תמורה ד' טו.) צמתני' בצבדה זין כיפרו הבעלים ללא **המפריש נקבה לפסחו בו' ויביא בדמיה שלמים.** אומר ר"ת דהא דקמני ויביא בדמיה שלמים היינו צנשתמירה אחר הפסח כמו כולה צבד דלעיל אלף קודם הפסח יציא בדמיה פסח וכן מחלק בהדיא בצרייתא בתמורה צאלו קדשים (ד' טו.):

כדרכי אושעיא דא"ר אושעיא א' הפריש שתי הטאות לאחריהן מתכפר באחת מהן ושניה תרעה והא אילו בפסח כי האי גוונא קרב שלמים אלא שמואל בר' שמעון סבירא ליה דאמר חמש הטאות מתות והא רועה לרבי שמעון לית ליה כלל שמואל נמי דהא קאמר כל שבחטאת מתה בפסח קרב שלמים ומאי קמ"ל לאפקוקי מדר' יוחנן דאמר אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה אבל קודם שחיטה לא אלמא שחיטה קבע קמ"ל חצות קבע לישנא אחרת ואילו בפסח היכא דאבד ונמצא אחר חצות קודם שחיטה יקרב שלמים שמואל ברבא ס"ל דאמר שחיטה קבע והא מדקאמר רבי יוחנן עלה אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה אבל קודם שחיטה לא אלמא שחיטה קבע מכלל דשמואל סבר חצות קבע אלא שמואל כרבי סבירא ליה דאמר אבודה למיתה אולא והא כל אבודין לר' מתין ואילו בפסח היכא דאבד קודם חצות ונמצא קודם חצות רועה קסבר קודם חצות לאו אבוד הוא וקסבר חצות קבע: **מתני' א' המפריש נקבה לפסחו או זכר בן שתי שנים ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה** (שלמים המפריש

לאחריהן. שם תאבד האחת יציא חצירתה. והכא איכא לאקשווי הא לאו אבדה היא אלף דקא מותיב ליה קושיא אחריתי: **ה"ג והא אלו בפסח כי האי גוונא קרב שלמים.** דהיינו מותר הפסח גמור שהרי לכך הופרש ואין כאן דחוי: **אלף.** לא חיבדי רועה בחטאת היכא משכחת לה דשמואל כר"ש ק"ל דאמר במסכת תמורה חמש חטאות מתות הנוכרות למיתה מתות הן בכל עניינין שאלה מוצא וחטא' שכיפרו בעליה מתה בכל שהיא זין שגמולת קודם כפרה זין שגמולת לאחר כפרה זין שהפרישה לאחריהן מתה הנומרת: **והא רועה לר' שמעון ליה ליה.** ומאי היא דקאמר שמואל כל שבחטאת רועה: **שמואל נמי דהא קאמר כל שבחטאת מהם.** דהיינו כיפרו בעליה מ"מ בפסח קרב שלמים ותו לא אמר מידי ועל כרחין כיון דכל אבודין בפסח קריבין שלמים ושמואל חדא קאמר מוקמי' לה כר"ש דאי כר' או כרבנן דאית להו רועה בחטאת מאי סימנא קא נקיט שמואל למימר חדא כל שבחטאת מתה בפסח קרב שלמים הלא אף הרועה בחטאת קריבה שלמים בפסח אלף השתא דס"ל כר"ש הו' סימן שלם דאין לך אבד בחטאת שאינו מת ואין לך אבד בפסח שאינו קרב: **ומאי קא משמע לן.** שמואל כיון דכל אבודין בחטאת מתין ואחא שמואל למימר כל אבודין בפסח קריבין שלמים מתנייתין היא הפסח שנמצא אחר שחיטה ומתריבין לה לעיל אחר זמן שחיטה יקרב אלמא קסבר האבד בחטאת יקרב: **לאפקוקי מדרבי יוחנן.** דלפיג עליה ואמר אין הפסח קרב שלמים אלף שנמצא אחר שחיטה: **אלף נמצא** היה בחטאת רועה דשחיטה השני קבעה ליה לקמא דחוי: **קא משמע לן.** שמואל דאמר כל שבחטאת מתה וכו' דאמר אבדה בזה שעת הפרשה מתה ואשמעינן שמואל אבד בשעת הפרשה ובחלות שהוא נקרא אבד אפי' נמצא קודם שחיטה קרב שלמים דחוי הוא דקבעיה דחוי והשתא אע"ג דאוקימנא לשמואל חדא קאמר ליכא לאוקומנא כל שבחטאת מתה אמתו לה בעליה דהא כל מתו בעליה מתות ואלו פסח מתו בעליה אחר חלות רועה וקבעתיה חלות. וליכא למימר דסביר' ליה שמואל חלות לא קבעה דהא ר' יוחנן צר פלוגמיה הא סברא אית ליה הלכך על כרחין בצבודין מוקמינן ליה ועוד דר' יוחנן צר פלוגמיה אבדוין פליג דקאמר נמצא: הכי גרסינן לישנא אחרת ואלו בפסח היכא דאבד ונמצא אחר חלות קודם שחיטה קרב שלמים. ולעיל קא מיהדר והרי אבדה בשעת הפרשה לרבנן וכו' ואלו בפסח האבד בחטאת והפריש אחר חמתו ונמצא זה אחר חלות קרב שלמים כר' זילא ואע"ג דאבד היה בשעת הפרשה: ומשני בלישנא אחרת שמואל **רבה סבירא ליה.** דאמר' קודם שחיטה שנינו שהנמצא קודם שחיטה רועה בפסח כרבנן בחטאת: ופרכינן **והא מדאמר ר' יוחנן עלה אין הפסח קרב שלמים אלף שנמצא אחר שחיטה.** מחלל דשמואל אמר אפילו נמצא קודם שחיטה קרב שלמים דלאו שחיטה קבעה אלף חלות קבעה וזה כיון דבחטאת אבד היה קרב שלמים אלמא לשמואל אבד בשעת הפרשה אע"פ שהיה בשעת כפרה קרב שלמים: **אלף שמואל בר' סבירא ליה.** דלעיל עד קא משמע לן חלות קבע: **מתני' או זכר בן שתי שנים.** דאינו ראוי לפסח: **ירעה עד שיסתאב ויביא דמיו שלמים.** דקבעתיה הפרשה אע"פ שמעיקרו דחוי הוא הרי הוא כקצוב שנדחה שאין הוא עצמו קרב שלמים אלף דמיו: המפריש

א) יומא דף סה. תמורה דף כה. (ע"ש בד. מנחות פ. א.)
ב) תמורה דף טו. (הריות ו.)
ג) נמשנה שנמשמות לית' מיבט לשלמים ועי' תרי"ט ועד דגס תוס' בחטאת ט: ד"ה תד העמיקו הגירסא ויביא דמיו שלמים וכן מנחות פג: ד"ה תד, ד) לעיל לו:.

רבינו חננאל

ואמרין כר' אושעיא דאמר בתמורה פ"ד המפריש שתי הטאות לאחריהן ונתכפר באחת מהן שניה רועה. ואילו בפסח כי האי גונא קרב שלמים. ורחינן שמואל כר' שמעון סבירא ליה, דאמר הא נמי כיון שנתכפרו הבעלים מהם, דהניא ר' שמעון אומר אף שכפרו בעליו (ושעברו) וישעברו) שנתן יהו מתות, ותנו נמי ר' שמעון אומר חמש חטאות מתות. אי הכי הא דהני שמואל כל שבחטאת רועה בפסח נמי רועה הא ר' שמעון לית ליה רועה כלל. אלא לעולם שמואל כר' סבירא ליה ובאבודין אמר, אבל ברחינן לא אמר, ופסח שאבד ונמצא קודם חצות לאו אבוד הוא, כדבא דאמר אבודת לילה לא שמה אבודה אלא רועה לרבי היכי משכחת לה. ושנינן אלא לשמואל לא אמרין כל שבחטאת רועה בפסח נמי רועה אלא דהא קאמר כל שבחטאת מתה בפסח קרב שלמים. ומאי אתא לאשמעינן לאפקוקי מדר' יוחנן דאמר אין לך פסח שקרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה, אלמא שחיטה קבעה, מכלל דשמואל סבר חצות קבע. זו דקדוקה של שמועה זו ועניניה כולן פשוטין.

מתני' המפריש נקבה לפסחו כו'.

כרבי אושעיא א' הפריש שתי הטאות לאחריהן מתכפר באחת מהן ושניה תרעה והא אילו בפסח כי האי גוונא קרב שלמים אלא שמואל בר' שמעון סבירא ליה דאמר חמש הטאות מתות והא רועה לרבי שמעון לית ליה כלל שמואל נמי דהא קאמר כל שבחטאת מתה בפסח קרב שלמים ומאי קמ"ל לאפקוקי מדר' יוחנן דאמר אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה אבל קודם שחיטה לא אלמא שחיטה קבע קמ"ל חצות קבע לישנא אחרת ואילו בפסח היכא דאבד ונמצא אחר חצות קודם שחיטה יקרב שלמים שמואל ברבא ס"ל דאמר שחיטה קבע והא מדקאמר רבי יוחנן עלה אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה אבל קודם שחיטה לא אלמא שחיטה קבע מכלל דשמואל סבר חצות קבע אלא שמואל כרבי סבירא ליה דאמר אבודה למיתה אולא והא כל אבודין לר' מתין ואילו בפסח היכא דאבד קודם חצות ונמצא קודם חצות רועה קסבר קודם חצות לאו אבוד הוא וקסבר חצות קבע: **מתני' א' המפריש נקבה לפסחו או זכר בן שתי שנים ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה** (שלמים המפריש

ויביא בדמיה שלמים. אבד היא עצמה אינה קריבה שלמים דיש דחוי בדמיה דאמר בגמרא שמתחלה לא הוקדשה ליקרב היא עצמה וא"ת ימכרנה כמות שהיא בלא מוס כיון שמעולם לא נתקדשה קדושת הגוף ואורי' דלא מיבעיא מקדיש נקבה לפסחו דפסח קרב שלמים אחר הפסח והיא ראויה לשלמים אס' תחלה הוקדשה לכך אלף אפי' מקדיש נקבה לאשמו אמר צאלו קדשים (סו:): תרעה עד שתסתאב ותימכר ויביא אשם ואפילו רבי שמעון דאמר התם תימכר שלא במוס מני מודה הכא דכפרשית: שם

והא קא מייטי קדשים לנים הפסול לר"ש קא פריך דממעט בזמן אכילת הבשר ושורפו לנותר עד צוק שלא דקין משום ספק פסח והל"ל ירעו שדין הזכור לשני ימים ולילה אחד: מציאין קדשים לנים הפסול. למעט בזמן אכילתן מוטב מלנתקן לרעייה: ישחטו בצפון.

כחומר אשם ולא כשלמים בכל מקום ויאכלו כחומר שבהן כחומר האשם לזכרי כהונה ליום ולילה לפניו מן הקלעים: לנים הפסול. שממעט בזמן אכילת השלמים אלא ירעו: ורצון. דאמרי אין מציאין היכי שבדין לפסח שנתערב בצבורות בשלמה גבי אשם שנתערב בשלמים או פסח שנתערב בצולה ואשם איכא למימר ירעו וימכרו ויביא דמיהין אותן קרבנות כדאמרן לעיל [ע"א] אבל צבור נאמר צור לא תפדה ואין לו פדיון ואינו תופס את דמיו ואינו יואל במקדשו לחול על המעות אלא נאכל במומו לכהן ופסח צר פדיון הוא ואינו נאכל בלא פדיון: ממסין עד שיוממו ויביא בהמה שמינה. ציפה שבהן: וימא כל היכא דאיהי לפסח תחול עליה דהאי וצא ובקש ושחטו עליו והלך ומצא ושחט והם לקחו ושחטו אם שלו נשחט ראשון הוא אוכל משלו והם אוכלין עמו משלו ואם שלהן נשחט ראשון הם אוכלין משלהן והוא אוכל משלו ואם אינו ידוע איזה מהן נשחט ראשון או ששחטו שניהם כאחד הוא אוכל משלו והם אינם אוכלין עמו ושלהן יצא לבית השריפה ופטורין מלעשות פסח ופטורין מלעשות שני יאמר להן אם אחרתי צאו ושחטו עלי הלך ומצא ושחט והן לקחו ושחטו אם שלהן נשחט ראשון הן אוכלין משלהן והוא אוכל משלו ואם שלהן נשחט ראשון או ששחטו שניהם כאחד הוא אוכל משלו והם אינם אוכלין עמו ושלהן יצא לבית השריפה ופטורין מלעשות פסח ופטורין מלעשות שני יאמר להן אם אחרתי צאו ושחטו עלי לעיל א] פסח: שחט לפני זריקה חייבין לעשות פסח שני:

הדרן עלך מי שהיה הוא אוכל משלו והן אוכלין משלהם ואם אינו ידוע איזה מהן נשחט ראשון או ששחטו שניהם כאחד הן אוכלין משלהן והוא אוכל משלו ופסח אוכלין מולן מן הראשון ואם אין ידוע איזה מהן נשחט ראשון ושחטו ויצאין לבית השריפה ילא אמר להן ולא אמרו לו אין אחראין זה לזה ישתו חבורות שנתערבו פסחיהן אלו מושכין להן אחד ואילו מושכין להן אחד אחד מאלו בא לו אצל אלו ואחד מאלו בא לו אצל אלו וכך הם אומרים אם שלנו הוא הפסח הזה יידך משוכות משלך ונמנית על שלנו ואם שלך הוא הפסח הזה ידינו משוכות משלנו ונמנינו על שלך וכן חמש חבורות של חמשה חמשה ושל עשרה עשרה מושכין להן אחד מכל חבורה וחבורה וכן הם אומרים שנים שנתערבו פסחיהן זה מושך לו אחד וזה מושך לו אחד זה ממנה עמו אחד מן השוק זה בא אצל זה וזה בא אצל זה וכך הם אומרים אם שלי הוא פסח זה יידך משוכות משלך ונמנית על שלי ואם שלך הוא פסח זה ידי משוכות משלי ונמנתי על שלך: גמ' תנו רבנן אמר להן ואמרו לו אוכל מן הראשון לא אמר להן ולא אמרו לו אינן אחראין זה לזה

מבאין ואפי' לר' יוסי לית ליה והא ליכא למימר שימנה כל א' על של חבירו קודם שימשך משלו דהנמנה על שני פסחים אין זה מניין: גמ' מכאן

ואחד מוז בא לו אלל זו: וכן הם אומרים. לאותו יחיד הבא אלל: אם שלנו הוא פסח זה. שמשכנו אליו ויפה ציררנו את שלנו משוך יידך משלך והימנה עמנו על שלנו ואם שלך הוא פסח זה הרי אתה עליו וידינו משוכות משלנו ויהא לבני חבורה האחרת ונמנינו על זה שלך נמלא אם החליפו הרי זה

הומשכו כל חבורה וחבורה משלהן ונמנו על אותו שציררו וכן בני חבורה השניה אומרים ליחיד הבא אלל. ועל כרחינו לריך אחד מאלו לצוא אלל אלו ולימנות עמהן ולא אמרינן ימשכו אלו משלהן בכל מקום שהוא ואלו משלהן ויחזרו וימנו אלו על האחד ואלו על האחד משום דאמרינן בצרייתא גמ' ב) זין לרבי יהודה זין לר' יוסי אסור לימשך כל בני חבורה מן הפסח להניחו בלא צעלים ועכשיו כשהאחד מנמי החבורה זו בא אלל החבורה האחרת ממנה נשך אין כאן פסח בלא צעלים אם יפה ציררו הרי כל חבורתו עליו חוץ מן האחד שפירש מהן ומשך ירו ואם הם החליפו הרי הלך אחד מהם עם חבורה האחרת וכשמשכו הנותרים את ידיהן ממנו נשאר הוא עליו: וכן חמש חבורות של חמש חמש בני אדם שנתערבו פסחיהם מן חבורה וחבורה מושכים להם א' מן הפסחים וחמש אנשים שכלל חבורה וחבורה מתחלקין לחמשה פסחים שאם החליפו לא יחא כאן פסח שלא יחא אחד מצעליו הראשונים עליו: וכן הם אומרים. כשנשכו עמה חבורות חדשים אומרים הארבעה לאחד אם שלך הוא פסח זה ידי ארבעתינו משוכין מארבעה פסחיהן בכל מקום שהן וימנינו עמך וכן הן חורין ואומרים לשני וכן הארבעה לכל א' שנתערבו וכן כל חבורה וחבורה: שנתערבו פסחיהן ראובן ושמעון שנתערבו פסחיהן ראובן מושך לו אחד ושמעון מושך לו אחד ראובן הולך וממנה עמו את לוי מן השוק ואומר כל מקום שהוא פסח שלי הרי אתה נמנה עליו שמעון ממנה עמו את יהודה מן השוק דעכשיו יהו שנים על כל אחד כל מקום שהוא: זה בא אלל זה. ראובן בא לו אלל פסח שמשך לו ושמעון בא לו אלל פסח שמשך לו ראובן וכן אומר ראובן ליהודה הנשאר על פסח שצירר לו שמעון אם שלך הוא פסח זה סיפה צירר לו שמעון תחלה הרי ידי משוכות משלי והריני נמנה עמך על זה ואם שלי הוא פסח זה שלא כיווננו לצרר תחלה יפה ואין זה פסח שנימנית עליו עם שמעון הרי יידך משוכות משלך והמנה על זה. ולכך הולך כל אחד להמנות אחד מן השוק שאם צאו להמנות כשהן יחדיו ולומר אם שלי הוא פסח זה ושלך שלך הרי ידי ציררנו ואם לאו הריני מושך משלי ונמנה על שלך נמלא כשהוא נמשך משלו הרי הוא מניח פסחו כמות שהוא כלומר בלא צעלים שעדיין לא נמנה אחר עליו

ואיכילו בחומר שבהן. לזכרי כהונה ועזרה ליום ולילה קדין אשם. ובעל השלמים ילא ידי שלמים, שהרי כל אחד יקרב למי שהוא (ובחיים עה). לבית הפסול. שממעט בזמן אכילת שלמים ומציא לדי נמך, אלא ירעו וימכרו (שם). והם אוכלין עמו משלו. שהרי עשאוהו שליט לשחוט, ושלהן פסול (קדושין מה).

הדרן עלך מי שהיה רבינו חננאל ואקשינן והא קא מייטי קדשים לבית הפסול שדין הבכור להאכל שני ימים ולילה אחד, כדנתן בפי איהו מקומן של ובחיים. והפסח אינו נאכל אלא בלילה, ומותר הפסח נמי אינו נאכל אלא ליום ולילה כמו שאמרו בבבא שיקדים זה. וכיון שאתה אוכל הבכור בקדושת פסח אתה גורם לו להפסד הנהנה בבקר כדן הפסח והוא כשך עדיין עד יום שלישי, וזה הוא וכו' מביאין קדשים כי האי גונגא לבית הפסול, דתנן בבבא (פ"ו) [פ"ח] אשם שנתערב בשלמים רבי שמעון אומר שניהם ישחטו בצפון ויאכלו כחומר שבהן, אמרו לו אין מביאין קדשים לבית הפסול, אלא לרבנן היכי לעבדי. אמר רבא ממחין להם עד שיוממו ויביא בהמה שמינה ואומר כל היכי דאיתיה לפסח תחול קדושתיה עליה דהאי, ואכיל ליה להך בחורות בכור.

מתנ' חבורה שאבד פסחה ואמרו לאחד צא ובקש עלינו כר. ת"ר אמר להם ואמרו לו אוכלין מן הראשון לא אמר להם ולא אמרו לו אין אחראין זה לזה.

א] תובי ד"ה ופטורין וכו' דלא דמי להא דאמר לעיל וכו'. ג"כ ע"י מהרש"א ולח"מ פ"ג מהלכות ק"פ הלכה ד' והל"ל לא דהאי:

הגהות מהר"ב רינשבורג

מוסף רש"י

ויאכלו בחומר שבהן. לזכרי כהונה ועזרה ליום ולילה קדין אשם. ובעל השלמים ילא ידי שלמים, שהרי כל אחד יקרב למי שהוא (ובחיים עה). לבית הפסול. שממעט בזמן אכילת שלמים ומציא לדי נמך, אלא ירעו וימכרו (שם). והם אוכלין עמו משלו. שהרי עשאוהו שליט לשחוט, ושלהן פסול (קדושין מה).

רבינו חננאל

ואקשינן והא קא מייטי קדשים לבית הפסול שדין הבכור להאכל שני ימים ולילה אחד, כדנתן בפי איהו מקומן של ובחיים. והפסח אינו נאכל אלא בלילה, ומותר הפסח נמי אינו נאכל אלא ליום ולילה כמו שאמרו בבבא שיקדים זה. וכיון שאתה אוכל הבכור בקדושת פסח אתה גורם לו להפסד הנהנה בבקר כדן הפסח והוא כשך עדיין עד יום שלישי, וזה הוא וכו' מביאין קדשים כי האי גונגא לבית הפסול, דתנן בבבא (פ"ו) [פ"ח] אשם שנתערב בשלמים רבי שמעון אומר שניהם ישחטו בצפון ויאכלו כחומר שבהן, אמרו לו אין מביאין קדשים לבית הפסול, אלא לרבנן היכי לעבדי. אמר רבא ממחין להם עד שיוממו ויביא בהמה שמינה ואומר כל היכי דאיתיה לפסח תחול קדושתיה עליה דהאי, ואכיל ליה להך בחורות בכור.

מתנ' חבורה שאבד פסחה ואמרו לאחד צא ובקש עלינו כר. ת"ר אמר להם ואמרו לו אוכלין מן הראשון לא אמר להם ולא אמרו לו אין אחראין זה לזה.

ואקשינן והא קא מייטי קדשים לבית הפסול שדין הבכור להאכל שני ימים ולילה אחד, כדנתן בפי איהו מקומן של ובחיים. והפסח אינו נאכל אלא בלילה, ומותר הפסח נמי אינו נאכל אלא ליום ולילה כמו שאמרו בבבא שיקדים זה. וכיון שאתה אוכל הבכור בקדושת פסח אתה גורם לו להפסד הנהנה בבקר כדן הפסח והוא כשך עדיין עד יום שלישי, וזה הוא וכו' מביאין קדשים כי האי גונגא לבית הפסול, דתנן בבבא (פ"ו) [פ"ח] אשם שנתערב בשלמים רבי שמעון אומר שניהם ישחטו בצפון ויאכלו כחומר שבהן, אמרו לו אין מביאין קדשים לבית הפסול, אלא לרבנן היכי לעבדי. אמר רבא ממחין להם עד שיוממו ויביא בהמה שמינה ואומר כל היכי דאיתיה לפסח תחול קדושתיה עליה דהאי, ואכיל ליה להך בחורות בכור.

מתנ' חבורה שאבד פסחה ואמרו לאחד צא ובקש עלינו כר. ת"ר אמר להם ואמרו לו אוכלין מן הראשון לא אמר להם ולא אמרו לו אין אחראין זה לזה.

ואקשינן והא קא מייטי קדשים לבית הפסול שדין הבכור להאכל שני ימים ולילה אחד, כדנתן בפי איהו מקומן של ובחיים. והפסח אינו נאכל אלא בלילה, ומותר הפסח נמי אינו נאכל אלא ליום ולילה כמו שאמרו בבבא שיקדים זה. וכיון שאתה אוכל הבכור בקדושת פסח אתה גורם לו להפסד הנהנה בבקר כדן הפסח והוא כשך עדיין עד יום שלישי, וזה הוא וכו' מביאין קדשים כי האי גונגא לבית הפסול, דתנן בבבא (פ"ו) [פ"ח] אשם שנתערב בשלמים רבי שמעון אומר שניהם ישחטו בצפון ויאכלו כחומר שבהן, אמרו לו אין מביאין קדשים לבית הפסול, אלא לרבנן היכי לעבדי. אמר רבא ממחין להם עד שיוממו ויביא בהמה שמינה ואומר כל היכי דאיתיה לפסח תחול קדושתיה עליה דהאי, ואכיל ליה להך בחורות בכור.

מתנ' חבורה שאבד פסחה ואמרו לאחד צא ובקש עלינו כר. ת"ר אמר להם ואמרו לו אוכלין מן הראשון לא אמר להם ולא אמרו לו אין אחראין זה לזה.

ואקשינן והא קא מייטי קדשים לבית הפסול שדין הבכור להאכל שני ימים ולילה אחד, כדנתן בפי איהו מקומן של ובחיים. והפסח אינו נאכל אלא בלילה, ומותר הפסח נמי אינו נאכל אלא ליום ולילה כמו שאמרו בבבא שיקדים זה. וכיון שאתה אוכל הבכור בקדושת פסח אתה גורם לו להפסד הנהנה בבקר כדן הפסח והוא כשך עדיין עד יום שלישי, וזה הוא וכו' מביאין קדשים כי האי גונגא לבית הפסול, דתנן בבבא (פ"ו) [פ"ח] אשם שנתערב בשלמים רבי שמעון אומר שניהם ישחטו בצפון ויאכלו כחומר שבהן, אמרו לו אין מביאין קדשים לבית הפסול, אלא לרבנן היכי לעבדי. אמר רבא ממחין להם עד שיוממו ויביא בהמה שמינה ואומר כל היכי דאיתיה לפסח תחול קדושתיה עליה דהאי, ואכיל ליה להך בחורות בכור.

מתנ' חבורה שאבד פסחה ואמרו לאחד צא ובקש עלינו כר. ת"ר אמר להם ואמרו לו אוכלין מן הראשון לא אמר להם ולא אמרו לו אין אחראין זה לזה.

ואקשינן והא קא מייטי קדשים לבית הפסול שדין הבכור להאכל שני ימים ולילה אחד, כדנתן בפי איהו מקומן של ובחיים. והפסח אינו נאכל אלא בלילה, ומותר הפסח נמי אינו נאכל אלא ליום ולילה כמו שאמרו בבבא שיקדים זה. וכיון שאתה אוכל הבכור בקדושת פסח אתה גורם לו להפסד הנהנה בבקר כדן הפסח והוא כשך עדיין עד יום שלישי, וזה הוא וכו' מביאין קדשים כי האי גונגא לבית הפסול, דתנן בבבא (פ"ו) [פ"ח] אשם שנתערב בשלמים רבי שמעון אומר שניהם ישחטו בצפון ויאכלו כחומר שבהן, אמרו לו אין מביאין קדשים לבית הפסול, אלא לרבנן היכי לעבדי. אמר רבא ממחין להם עד שיוממו ויביא בהמה שמינה ואומר כל היכי דאיתיה לפסח תחול קדושתיה עליה דהאי, ואכיל ליה להך בחורות בכור.

מתנ' חבורה שאבד פסחה ואמרו לאחד צא ובקש עלינו כר. ת"ר אמר להם ואמרו לו אוכלין מן הראשון לא אמר להם ולא אמרו לו אין אחראין זה לזה.

ואקשינן והא קא מייטי קדשים לבית הפסול שדין הבכור להאכל שני ימים ולילה אחד, כדנתן בפי איהו מקומן של ובחיים. והפסח אינו נאכל אלא בלילה, ומותר הפסח נמי אינו נאכל אלא ליום ולילה כמו שאמרו בבבא שיקדים זה. וכיון שאתה אוכל הבכור בקדושת פסח אתה גורם לו להפסד הנהנה בבקר כדן הפסח והוא כשך עדיין עד יום שלישי, וזה הוא וכו' מביאין קדשים כי האי גונגא לבית הפסול, דתנן בבבא (פ"ו) [פ"ח] אשם שנתערב בשלמים רבי שמעון אומר שניהם ישחטו בצפון ויאכלו כחומר שבהן, אמרו לו אין מביאין קדשים לבית הפסול, אלא לרבנן היכי לעבדי. אמר רבא ממחין להם עד שיוממו ויביא בהמה שמינה ואומר כל היכי דאיתיה לפסח תחול קדושתיה עליה דהאי, ואכיל ליה להך בחורות בכור.

מתנ' חבורה שאבד פסחה ואמרו לאחד צא ובקש עלינו כר. ת"ר אמר להם ואמרו לו אוכלין מן הראשון לא אמר להם ולא אמרו לו אין אחראין זה לזה.

ואקשינן והא קא מייטי קדשים לבית הפסול שדין הבכור להאכל שני ימים ולילה אחד, כדנתן בפי איהו מקומן של ובחיים. והפסח אינו נאכל אלא בלילה, ומותר הפסח נמי אינו נאכל אלא ליום ולילה כמו שאמרו בבבא שיקדים זה. וכיון שאתה אוכל הבכור בקדושת פסח אתה גורם לו להפסד הנהנה בבקר כדן הפסח והוא כשך עדיין עד יום שלישי, וזה הוא וכו' מביאין קדשים כי האי גונגא לבית הפסול, דתנן בבבא (פ"ו) [פ"ח] אשם שנתערב בשלמים רבי שמעון אומר שניהם ישחטו בצפון ויאכלו כחומר שבהן, אמרו לו אין מביאין קדשים לבית הפסול, אלא לרבנן היכי לעבדי. אמר רבא ממחין להם עד שיוממו ויביא בהמה שמינה ואומר כל היכי דאיתיה לפסח תחול קדושתיה עליה דהאי, ואכיל ליה להך בחורות בכור.

מתנ' חבורה שאבד פסחה ואמרו לאחד צא ובקש עלינו כר. ת"ר אמר להם ואמרו לו אוכלין מן הראשון לא אמר להם ולא אמרו לו אין אחראין זה לזה.

(א) מס' ד"ה וזאת פ"ו
 (ב) [מספתא פ"ו לטפשים.
 א] [לפ"ל ז'א.], (ד) מיר פד:
 (ה) ע"י כפף משנה פ"ו
 הלכה ח מהל' ק"פ ב"ה
 ד"ה, (ו) הי"ו לדעת רש"י
 ואין כן דעת המוספות
 והמנ"ח (ז, ל, ט) מספתא
 פ"ח ה"ג, (ח) ט, זכחס
 ק, (ט) פ, (י) ז"ל טמא מת,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דלא כרבי
 יהודה וכו' רשות דקמי
 הכ"ר וא"כ מ"ה מלמד
 שמתמעטין ואם ימעת:

רבינו הגאון

מכאן אמרו יפה שתיקה
 לחכמים ק"ו לטפשים.
 וכתוב גם אויל מחריש
 חכם יחשב אולם שפתו
 נבון. שתי חבורות
 שנתעברו פסחיהם אלו
 מושפין להם אחד וכו'.
 פ"י בני חבורה זו מושפין
 (לו) [להם] כבש אחד ובני
 חבורה האחרת מושפין
 להם הכבש האחר, אחד
 מבני חבורה זו בא ונמנה
 עם בני חבורה האחרת
 ואחד מבני חבורה האחרת
 בא לו ונמנה עם בני
 חבורה זו. וכך הן אומרים,
 אם זה הפסח שלנו הוא
 (ידינו) [ידן] משוכות
 משלך ונמניה על שלנו.
 ואם זה הפסח הוא שהיה
 לחבורתך ויש לך חלק
 בכללם הרי הוא [ך] (ידיך)
 [ידינו] משוכות משלנו
 ונמניה על שלך. ולמה
 צריכין אנו לכך, מפני
 שאנו צריכין להיות מי
 שגמנה עתה על אותו
 הפסח מתחלה יהיה מגוי
 גם עכשיו עיקר ריבנו
 אחרים עמו. וכך עושין
 בני חבורה האחרת. כאשר
 פירשונו מעשה האחרת
 כך מעשה השני. וכן
 חמש חבורות של חמשה
 חמשה ושל עשרה עשרה
 נמשכין להם אחד מכל וכו'
 הן אומרים ופשוטה היא.
 שנים שנתערבו פסחיהן
 זה מושך לו כבש אחד
 זה מושך לו כבש אחד,
 זה מננה עמו אחד מן
 השוק על פסחו, וזה
 מננה עמו אחר על פסחו
 אחד מן השוק. ונמצאו
 בכל פסח שנים שנים,
 זה ראשון שהפריש אותו
 הכבש שנתערב לפסחו
 מנח אותו הכבש שמשך
 לעצמו לזה שהביאו מן
 השוק ומננה עמו עליו,
 והולך אצל שמשן אותו
 הכבש השני, וגם הוא
 עושה כמעשה חברו. וכך
 הן אומרים, אם שלי
 הפסח הזה ידיך משוכות

מי שהיה פרק תשיעי פסחים

צ"ט

1. גם אויל מחריש חכם
 יחשב אולם שפתו נבון:
 משלי יז כח
 2. ואם ימעת הבית
 מדידת משה וקח הוא
 ושכנו הקרב אל ביתו
 במכסת נפשת איש לפי
 אבולו וחסדו על השדה:
 שמות יב ד

רבינו הגאון

מאורו שנמנית בו, וכפשו
 נמנית על שלי. ואם
 שלך הוא, ידי משוכות
 משלי ונמניה על שלך.
 וכן עושה השני. ונמצאו
 אותם שהביאו מן השוק
 הם עיקרים על הזבח,
 והעיקרים שהיו מקודם
 נמנין עמם, ויחפן שכל
 אחד מהם יוצא בעיקר
 פסחו של חברו בכלל
 אלו שהביאו מן השוק.
 ולפיכך אמרו לימא מתני'
 דלא כרבי יהודה, דנתיב
 ואם ימעת הבית מותרות
 משה מלמד שמתמעטין
 והולכין ובלבד שיהא אחד
 מבני חבורה קיים דברי
 ר' יהודה. ר' יוסי אומר
 בלבד שלא ייח הפסח
 כמות שהיא, כלומר לא
 בא הכתוב אלא ללמד
 שלא יניחו הפסח כמות
 שהוא. ומשני ר' יוחנן
 אפילו תימא רבי יהודה
 היא מתני', כיון דאמר רבי

יהודה אין שוחטין את
 הפסח על החיור, מעיקרא
 למנוי אחרתא בהדיה
 קאי, וכאלו האי דאיתי
 עכשיו ונמניה בהדיה על
 פסחו מלבתחלה בהדיה
 הוא כאלו נמנה על
 הראשון ותחיהו עיקרא
 ניהו, הלכך מבני החבורה
 דמי. אמר רב אישי
 מתני' נמי דיקא דצריך
 להשאר אחד מבני חבורה
 מוקמי וכן חמש חבורות
 של חמשה חמשה, ולא
 קמי (וכן חמשה) וכן
 חמש חבורות של ארבעה
 אחד מהן בחבורה שלי,
 רביאן אצלו מכל חבורה
 אחת. ונמצאו בכל חבורה
 חמשה, ואלו הן חמש
 חבורות, ארבעה מהן
 חמשה חמשה, וחבורה
 אחת ארבעה. ונמצאת
 חבורה זו שיש בה ארבעה
 הולך אחד מהן בכל
 חבורה. הלכו הארבעה
 בארבע חבורות ולא נשאר
 בארבעתן אחד אלא הן
 הארבעה שבאו ונתקבצו
 בה אחד מכל חבורה,
 ש"מ מדלא קמי ארבעה
 אלא חמשה חמשה צריך
 שישאר אחד מבני חבורתו
 קיים שם ש"מ.

לזו כולן לימשך מינו עליו אחרים תחלה אצל לבני חבורה ראשונה לא
 קפיד קרא: כיון דאמר ר' יהודה. צפרקין דלעיל (דף 66.) מעיקרא
 לאימנוי אחרתא עליה קאי ואפילו אין שם מערבות הלכך זה הבא מן
 השוק ונמנה עליו בכל מקום שהוא הוה ליה אחד מבני חבורה ראשונה:
 מסני' נמי דייקא. דר' יהודה היא:

מכאן אמרו לחכמים יפה שתיקה לחכמים
 קל וחומר לטפשים שנאמר אויל מחריש
 חכם יחשב: שנים שנתערבו פסחיהם וכו':
 ליבא מתניתין דלא כר' יהודה דתניא ואם
 ימעת הבית מהיות משה מלמד שמתמעטין
 והולכין ובלבד שיהא אחד מבני חבורה
 קיים דברי רבי יהודה רבי יוסי אומר ובלבד
 שלא יניחו את הפסח כמות שהוא א"ר יוחנן
 אפילו תימא רבי יהודה כיון דאמר רבי
 יהודה אין שוחטין את הפסח על החיור
 מעיקרא לאימנוי אחרתא בהדיה קאי וכאחד
 מבני חבורה דמי א"ר אשי מתניתין נמי
 דייקא דקתני וכן חמש חבורות של חמשה
 חמשה של חמשה אין אבל של חמשה
 וארבעה לא לאו מושום דלא פייש חד מבני
 חבורה גביה שמע מינה:

הדרן עלך מי שהיה טמא
 הדרן עלך מי שהיה טמא ופליקא לה פסח שני

פסקי הלכות פסח שני בקצרה

לפי שאין היחידים עושין צניזא אלא זומן שרוב הקהל עשו הראשון.
 וכן אם היו רוב הקהל טמאים ומיעוטן צניזא טומאות הטמאי
 ממים עושין צניזא והמיעוטין אינן עושין לא צניזא לפי שאין
 טומאה דוחה צניזא אלא טומאת מת לבד וצניזא אינן עושין לפי שאין
 עושין צניזא שני אלא אם נעשה הראשון צניזא. היו שלש הקהל
 טהורים ושלש טמאי ממים ושלש טמאים צניזא טומאות הטמאי
 ממים אינן עושין לא צניזא שהרי הן מיעוטין לגבי טהורים עם
 הטמאים משאר טומאות וצניזא אינן עושין שהרי מיעוטן עשו צניזא.
 כיצד משערין הפסח לידע אם רוב הקהל טמאים או טהורים אין
 משערין בכל האוכלין שאפשר שיהיו עשירים נמנים על פסח א' ומשלחין
 אותו לשחוט ביד א' אלא משערין בכל הנשחטין לעורה. ועד שהן מצחוץ
 קודם שתימא כח הראשונה משערין אותן. פסח שהקריבוהו צנומאה
 נאכל צנומאה שמתחלתו לא צא אלא לאכילה. ואינו נאכל אלא לטמאי
 מת שדחית להם הטומאה ולכיוצא בהן מטמאי טומאת מגע אצל לא
 לטמאים שטומאה יולאה מגופן ואם אכלו פטורין ואפילו אכלו טמאי
 מת מהאימורין שלו פטורין. (ב) צניזא שהפסח נאכל צנומאה כשנטמאו
 הציבור קודם זריקת הדם אצל אם נטמאו לאחר זריקת הדם לא יאכל.
 שטוהו צניזא ונטמאו רוב הציבור קודם זריקת הדם אצל אם הדם
 והפסח לא יאכל. היו כלי שרת טמאים צניזא וכו"פ שנטמאין
 את הצפר לא יעשוהו אלא הטהורים ואלו אע"פ שהוא טמא שצניזא
 שאכל צנומאת צפר שהיא בלוא ולא יאכלוהו טמאי הגורף שהם צנרת:
 מה בין פסח ראשון לשני הראשון אסור צניזא בכל יראה ובל ימלא
 ואינו נשחט על חמץ (ג) וצריך ציקור ד' ימים ואין מוציאין ממנו חוץ
 לחבורה וטעון הלל צניזא ומציאין עמו חגיגה ואפשר שיצא צנומאה
 אם נטמא רוב הקהל טומאת מת אצל פסח שני חמץ ומנא עמו צניזא
 (ד) ואין נשחט בג' כמות ואין נריך ציקורין ואינו טעון הלל צניזא
 ומוציאין אותו חוץ לצבורו (ה) ואין מציאין עמו חגיגה ואינו צא
 צנומאה ושניהם דוחין את השבת וטעוין הלל צניזא ונאכלין עלי
 צניזא אחד על מנא ומורו ואין מותרין מהן ואין שזבין בהן את
 העלם: נשים שדחאו לשני בין מפני טומאה ודרך רחוקה בין משאר
 אונס ושגגה הרי פסח שני להן רשות לפיכך אינן שוחטין עליהן צניזא
 עלמין צניזא צניזא שני. (ו) האונס שמת לו מת אחר חרות צניזא שצניזא
 נתימא צניזא שחטט עליו וטובל ואוכל שאנינות לילה מרובין וכן (ז) מת
 לו מת צניזא ונקבר צניזא אצל מת לו מת קודם חלות ידעה לשני ואם
 שחטו וזרקו עליו טובל ואוכל לערב. גר שנתגייר בין פסח ראשון לשני
 וכן קטן שהגדיל בין צ' פסחים חייבין צניזא שני ואם שחטו עליו
 צניזא שני. הואה אינה דוחה צניזא כגון (ח) (ט) שהגיע ז' שלו צניזא
 צניזא אין מוצין עליו ואפילו חל ה"ג צניזא אין מוצין עליו צניזא אלא
 למחרת צניזא ואין שוחטין עליו אלא ידעה לשני:
 (שאר עניני סדר וחובת ליל ט"ו מצוה הכל צניזא א"ח)

מכאן אמרו. מפני דבר כזה אמרו יפה שתיקה כו' שאילו אמר ואמרו
 השני אין לו תקנה לא אמר ולא אמרו שניהן ראויין זה אוכל משלו כו':
 לימא מתני'. דקתני שנים שנתערבו פסחיהן כו': דלא כר' יהודה.
 דבעי שיהא א' מבני חבורה הראשונה קיים עליו דעה ודאי אותן שנים

שהביאו מן השוק אינן שזבין מבני
 חבורה הואיל ולא היו צניזא לנפשו.
 ועל כרחיק רבי יהודה אצני שעת
 לקיחתו קפיד דאי אמנוין צמר הכי
 קמי מתי איכא בין ידיה לרבי יוסי
 ונמלא שאם הוחלפו צניזא שחטט
 על ידי התנאי והמסכה אין אחד מן
 הראשונים קיים עליו וישא דקתני
 דבעינן שוחטין מכל חבורה לכל
 הפסח טעמא משום דבעי אמנוי
 ומימר אם שלך הוא הפסח הוא
 ידעו משוכות משלנו ומנינו על שלך
 ואם לאו דליכא חד מצעליו הסם
 מלאן קא ממני עליה והיאך יכולין לומר
 ומנינו על זה בלא רשות צעליו: (א)
 ואם ימעת. ונמצא שיהא אחד מבני
 חבורה קיים דאם ימעת משמע שיש
 שיעור: כמו שפירא. צניזא צעליו ואם

בתיב צמורה איש איש כי יהיה טמא לנפש או צדק רחוקה לכס
 או לדורומיכם ועשה פסח לה' צניזא השני צניזא עשר יום
 בין הערבים ועשו אותו וגו' ככל חקת הפסח ועשו אותו. ושנינו שאף
 כל אונס צניזא ששם טמא נאנס או שגג צניזא יעשה צניזא טמא
 ודרך רחוקה פטורין מן הכרת אפילו הויד צניזא וישר אונסין צניזא
 אם הויד צניזא חייב כרת. אצל הויד צניזא צניזא שם אונס ושגגה
 אפילו נאנס צניזא חייב כרת: איזהו דרך רחוקה מי שהיה צניזא וצין
 וירושלים יום י"ד עם עליית עמבדכו צנומא או שהיה צניזא והיה
 חולה צניזא ולא הגיע לעורה עד שצבר זמן הקרבה הרי זה אונס
 ואינו צניזא רחוקה. היה חצוב צניזא חוץ לחומת ירושלים
 והצטיחוהו לצאת לערב שוחטין עליו אצל נחש צניזא חייב כרת וצניזא
 עליו עד שילא ואם שחטו עליו ויאלה הרי זה אונס. שחטו עליו ולא יאלה
 וכן האונס והחולה והקון שיכולין לאכול שחטו עליהן ואחר שזרק
 הדם נטמאו צניזא ואינן יכולין לאכול פטורין מפסח שני וכן כל מי
 שהיה ראוי צניזא שחטט חזיקה ונדחה אחר כך פטור מפסח שני.
 טמא שיכול להטיר צניזא ראשון ולא טובל ושז צנומאתו וכן הערל
 שלא מל צניזא הרי זה הויד צניזא: ואיזהו טמא נדחה לפסח שני
 כגון צניזא חרות נדות ויולדות וצועלי נדות אצל צנומא צניזא ושרץ
 וכו"פ צניזא צניזא וכן טובל שוחטין עליו אחר שצניזא ואוכל
 לערב. חז שיהא צ' ראות וצניזא צניזא שוחטין עליו ואוכל לערב וכן
 שזמרת יום כנגד יום ואם ראו אחר זריקת הדם פטורין מפסח שני
 ואין שוחטין על הנדה צניזא שלה: טמא מת שחל ז' שלו צניזא אף
 על פי שהזהר עליו וצניזא וראוי לאכול קדשים לערב אין שוחטין עליו
 ונדחה לשני צניזא שנטמא צנומאת מת שהגוי מגלה עליהן אצל
 צנומאת מת שאין הגוי מגלה עליהן שוחטין עליו צ' שלו אחר האזהר
 וצניזא. מי שעשה פסח צנומאת שהוא טהור וצניזא נודע לו שהיה
 טמא צנומאת התהום פטור מפסח שני אצל נודע לו שנטמא צנומאת
 ודאי חייב צניזא שני. צניזא צניזא אצל טמא כגון (ט) טמא מת שנטמא
 צנומאת התהום צניזא שני אע"פ שנודע לו אחר שעה הפסח חייב
 צניזא שני שוחטת הטמא טמא עד שנטמא פסח טומאת התהום טהור
 לפסח: צנומאת מת בין ודאי בין פסחו יחידים שהן מיעוט הצבור
 נדחין ולא צניזא אפילו הם מנחה קהל אין נדחין שאם היה צניזא ראשון
 רוב הקהל או הכהנים או כלי השרת טמאים צנומאת מת עושין הפסח
 הטמאים עם הטהורים צנומאה אפילו היה צנומאת טמא רק א'
 [עודף]. היו מנחה על מנחה כולן עושין צניזא והטהורים עושין
 לעלמן צניזא וטמאים לעלמן צנומאה. היו הנשים משלימין לרוב
 טהורים הטהורים עושין הראשון והטמאין אינן עושין לא הראשון ולא
 השני. היו רוב הקהל טמאים צניזא טומאות ומיעוטן טמאי מת אותן
 טמאי מת אינן עושין לא צניזא לפי שהן מיעוט וגם שני אינן עושין

בעזרת האל יתברך נשלם סדר פסח ראשון ושני